

* نگاه کلی

نحوه‌ی گزینش و طراحی سؤالات در چند سال اخیر به گونه‌ای است که انگیزه‌ی آموزش بسیاری از مباحث کلیدی و مهم ترسیم فنی را از مدرسین می‌گیرد چه برسد به برخی از داوطلبان ناشکیبای امروزی. هرچند که طبق سنوات اخیر این رویه قابل پیش‌بینی است ولی هیچ‌وقت به این اندازه مستقل از منابع هنرستانی نبوده (از کنکور ۸۴ تاکنون). به‌طور مثال سؤالات ۱۷۸ و ۱۷۹ این شبیه را به وجود می‌آورد که طراح به جای لحاظ کردن بخش ابزار و تجهیزات کتاب ترسیم فنی هنرستان، تنها حافظه‌ی خود را لحاظ نموده و ابتدایی‌ترین مطالب را گزینش نموده‌است و سؤال ۱۷۷ اوج نادیده‌گرفتن تلاش داوطلبانی است که به دقت این بخش و نکات آن را فراگرفته‌اند و هدف آن بیش‌تر به چالش کشاندن داوطلب است و نه سنجش میزان دانش ابزارشناسی او. این روند، تنها رضایت افراد سطحی‌نگر و کم تلاش را در پی دارد و نه داوطلبی که به این درس تخصصی، توجه ویژه‌ای داشته‌اند. به‌راستی چگونه می‌توان به دهنده‌ی ماراتنی که خود را تمام و کمال آماده کرده‌است خسته نباشید گفت، وقتی که در روز مسابقه استارت‌نزده خود را به همراه جمع کثیری نارقیب در خط پایان می‌بیند. آیا اصلاً فرصت عرض‌اندام به او داده شده‌است و برعکس، زحمتی به جز سیاه کردن گزینه به نارقیبش داده شده‌است.

در نقد سؤالات دو سال گذشته نیز به این موضوع اشاره شد که آیا سؤالات درک عمومی ریاضی، جهت ارزیابی میزان دانش هندسه محاسباتی داوطلبان کافی نیست که یک‌بار دیگر داوطلب در ترسیم فنی نیز باید درگیر آن باشد و اصلاً مرزبندی این سؤالات از درس درک عمومی ریاضی چه ضرورتی دارد. (سؤالات ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۸ و ۱۷۳) و این درحالی‌ست که اساسی‌ترین مباحث ترسیم فنی جایی در ۲۰ سؤال آزمون ندارند و نه تنها بار دیگر شاهد بی‌توجهی به کتاب مناظر و مرایا هنرستان (رشته‌های هنرهای تجسمی، کاربردی و نمایشی) هستیم بلکه شاهد کم‌توجهی نسبت به مباحث کتاب ترسیم فنی و نقشه‌کشی هنرستان نیز می‌باشیم درحالی‌که در کنکور ۹۱ یک چهارم سؤالات عیناً از متن آن طرح شده‌است (سؤالات ۱۶۱، ۱۷۱، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰ کنکور ۹۱) که سطحی‌بودن آن‌ها نیز مورد انتقاد است و با این روند باید گفت «از طلا گشتن پشیمان گشته‌ایم مرحمت فرموده ما را مس کنید.»

آیا می‌توان پاسخی برای این سؤال داشت که «کدام سؤال طرح‌شده مهم‌تر و کاربردی‌تر از مبحث پرسپکتیو است؟» و می‌تواند جای آن را در آزمون بگیرد. به‌راستی چه توجیهی برای حذف ۳ ساله‌ی این مبحث وجود دارد؟ جهت لحاظ‌نشدن مباحث هندسه‌ی ترسیمی، مجهول‌یابی، اندازه‌گیری، برش، تقارن، مقیاس، سایه و انعکاس چه توجیهی وجود دارد؟ به نظر بنده، بهتر است مبحث هندسه‌ی محاسباتی را در درس درک عمومی ریاضی ببندیم و در ترسیم فنی به هندسه‌ی ترسیمی و سایر مباحث مرتبط و تخصصی ترسیم فنی بپردازیم.

* پرسش‌های ابتکاری و نو

شماره‌ی پرسش	توضیح
	سؤالات ۱۶۲ و ۱۶۹ هرچند که متشابه سؤالات کنکور ادوار گذشته هستند ولی نحوه‌ی بیان آن اندکی متفاوت است و در سطحی بالاتر مطرح شده‌اند. هم‌چنین نکته سؤال ۱۷۲ برای اولین بار در کنکور سراسری مطرح می‌شود. ولی نمونه‌ی آن را در کنکورهای آزمایشی شاهد بوده‌ایم.

* پرسش‌های دشوار یا وقت‌گیر

شماره‌ی پرسش	توضیح
	نمی‌توان سؤال دشوار یا وقت‌گیری را برشمرد، هرچند که اگر حقیر در جلسه‌ی کنکور حضور داشتم ممکن بود از پاسخ‌گویی به سؤالات ۱۷۵ و ۱۷۷ (حداقل سؤال ۱۷۵) خودداری می‌کردم و به شخصه این دو سؤال را جزء سؤالات غیراستاندارد می‌دانم.

تحلیل سؤالات آزمون:

- **سؤال ۱۶۱:** سؤال فوق جزء سؤالات سطح متوسط و تکراری درک عمومی ریاضی است.
- **سؤال ۱۶۲ و ۱۶۳:** هر دو سؤال سطحی متوسط دارند و تنها محاسبه‌ی میزان رادیکال ۲ برای عده‌ای از داوطلبان شاید اندکی استرس‌زا باشد.
- **سؤال ۱۶۴:** این سؤال نیز سطحی ساده دارد و جزء مباحث تکراری درک عمومی ریاضی است.
- **سؤال ۱۶۵:** سطح این سؤال نیز بسیار ساده است هرچند که تجربه ثابت کرده‌است که شمار زیادی از داوطلبان در پاسخ‌گویی به این دسته سؤالات نیز عاجز هستند.
- **سؤال ۱۶۶:** هرچند که می‌توان نمونه‌ای مشابه از آن در کنکور سال‌های گذشته یافت ولی این سؤال در سطحی بالاتر از آن‌ها قرار دارد.
- **سؤال ۱۶۷:** یکی از معدود سؤالات ارزشمند آزمون است که می‌تواند سنجش درستی از درک داوطلب نسبت به بخش رولوه (برداشت وضع موجود) باشد.
- **سؤال ۱۶۸:** آنقدر این سؤال در این سالها تکرار شده‌است که از همین حالا منتظر تکرار آن در سال آینده هستیم به‌راستی این نکته آن‌قدر مهم است که هر ساله شاهد آن باشیم. (سؤال ۱۶۱ کنکور ۸۵، ۱۶۳ کنکور ۸۶، ۱۷۳ کنکور ۸۷، ۱۶۲ کنکور ۹۱)
- **سؤال ۱۶۹:** با وجود آن‌که در نگاه اول داوطلب، احساس می‌کند سؤال تکراری است و نمونه آن را در کنکور ۸۷ و کنکورهای آزمایشی پس از آن دیده‌است ولی عدم بیان حالت دایره مماس با دو دایره داده‌شده موجب می‌شود تا تک‌تک حالت‌ها لحاظ شوند و داوطلب کم‌حوصله و بی‌دقت را وادار به گذر از این سؤال می‌کند و می‌توان گفت از یک نکته تکراری یک سؤال خوب و استاندارد طرح شده‌است.
- **سؤال ۱۷۰:** مبحث انواع خط و صفحه در ده سال اخیر همواره مورد توجه طراحان کنکور سراسری بوده و طرح آن در این آزمون نیز دور از انتظار نبوده‌است.
- **سؤال ۱۷۱:** نمونه این سؤال را در کنکور سال ۹۰ (سؤال ۱۶۵) نیز داشته‌ایم و طرح آن نمی‌تواند جای خالی مبحث مجهول‌یابی را پر کند، مبحثی که در تمام طول سال بزرگ‌ترین دغدغه‌ی داوطلبان است، ولی در آزمون، خبری از آن نیست.

- **سؤال ۱۷۲:** با وجود آن که صورت سؤال شرایط سخت‌تری را پیش‌روی داوطلب قرار می‌دهد ولی پاسخ داده‌شده مختصات نقطه‌ی میانی پاره‌خط است که از طریق میانگین مختصات دو سر پاره‌خط به راحتی به دست می‌آید و این امکان را به برخی از داوطلبان خوش‌شانس که راه‌های نامعقول و شانس‌ی را امتحان می‌کنند می‌دهد تا به یک جواب درست برسند.
- **سؤال ۱۷۳:** برابر نبودن زاویه‌های تصویر ارائه‌شده با زوایای مطرح‌شده در صورت سؤال برای برخی از داوطلبان وسواسی، چالش برانگیز خواهد بود در صورتی که نکته‌ی کلی سؤال مجموع زوایای داخلی یک ۵ ضلعی محدب است که به راحتی قابل محاسبه است و باید متذکر شد که سطح آن بالاتر از سؤال ۱۶۵ است.
- **سؤال ۱۷۴:** سؤال فوق از مبحث وضعیت خط و صفحه در فضا، طرح شده است و یکی از مهم‌ترین نکات این مبحث را نشانه رفته است و از آن می‌توان به عنوان یک سؤال ارزشمند آزمون نام برد.
- **سؤال ۱۷۵:** حتی اگر بتوان برای این سؤال مرجعی در بین یکی از کتب ترسیم فنی بیان کرد نمی‌توان توجیهی برای طرح آن در این درس و بدین‌گونه داشت و طرح سؤالاتی از این دست هیچ دست‌آوردی را در پی ندارد و تنها فرصت‌سوزی در راه سنجش داوطلبان است.
- **سؤال ۱۷۶:** هر چند که این سؤال از متن کتاب ترسیم فنی و نقشه‌کشی صفحه‌ی ۱۴۵ (بخش نقشه‌کشی معماری) طراحی شده است ولی بسیار سطحی و پیش‌پاافتاده است و طرح آن از بین این همه مطلب و نکته موجود در این بخش، منطقی به نظر نمی‌رسد.
- **سؤال ۱۷۸:** این سؤال نیز در سطح سؤالات ابتدایی و عمومی باقی‌می‌ماند.
- **سؤال ۱۷۹:** هر چند نکته‌ی سؤال از متن کتاب انتخاب‌شده ولی پاسخ‌دادن به آن با کم‌ترین استدلال ممکن است و آن قدر اهمیت ندارد که شاهد تکرار آن در ۳ سال کنکور سراسری باشیم (سؤال ۱۷۶ کنکور سال ۸۷، سؤال ۱۶۷ و ۱۷۴ کنکور سال ۸۴)
- **سؤال ۱۸۰:** سطح سؤال در حد تمرینات ابتدایی بخش تصاویر سه نماست و حتی داوطلبانی که اصلاً آشنایی با این مبحث ندارند نیز از عهده آن بر می‌آیند به طوری که بیرون‌زدن این فرصت سخت‌تر از گل کردن آن است.

پاینده و پیروز باشید!

حمیدرضا شیردل